

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 19 Σεπτεμβρίου 2023
(OR. en)

10941/23

Διοργανικός φάκελος :
2023/0180 (NLE)

ACP 65
WTO 93
RELEX 763
COAFR 211
FDI 13

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Θέμα : Συμφωνία διευκόλυνσης των βιώσιμων επενδύσεων
μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Ανγκόλας

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ ΤΩΝ ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΝΓΚΟΛΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι – ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ – ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΙΜΟΤΗΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ – ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙV – ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΥΧΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V – ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI – ΑΠΟΦΥΓΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII – ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ, καλούμενη στο εξής «Ένωση»,

και

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΝΓΚΟΛΑΣ, καλούμενη στο εξής «Ανγκόλα»,

στο εξής καλούμενες από κοινού «μέρη» ή μεμονωμένα «μέρος»,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ την επιθυμία τους να ενισχύσουν περαιτέρω τους οικονομικούς τους δεσμούς και να καθιερώσουν στενές και σταθερές σχέσεις βασισμένες στην εταιρική σχέση και τη συνεργασία με στόχο την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης·

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να κινητοποιήσουν και να διατηρήσουν επενδύσεις, να δημιουργήσουν νέες ευκαιρίες απασχόλησης και να βελτιώσουν το βιοτικό επίπεδο στην επικράτειά τους·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη διευκόλυνσης των επενδύσεων μέσω της ενίσχυσης της διαφάνειας και της προβλεψιμότητας, της απλούστευσης των διαδικασιών αδειοδότησης και της συμμετοχής των συμφεροντούχων για τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος·

ΠΕΠΕΙΣΜΕΝΕΣ ότι τα μέτρα διευκόλυνσης των επενδύσεων ενισχύουν τις επενδύσεις προς και από πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (καλούμενες στο εξής «ΠΜΜΜΕ»)·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι επενδύσεις μπορούν να στηρίξουν τη βιώσιμη ανάπτυξη, την οικονομική μεγέθυνση και τη διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων, καθώς και να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στην Ατζέντα των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030, η οποία εγκρίθηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 2015 από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών (καλούμενη στο εξής «Ατζέντα των Ηνωμένων Εθνών για το 2030»):

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία της τεχνικής βοήθειας και της ανάπτυξης ικανοτήτων για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας,

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ τη δέσμευσή τους στον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και έχοντας υπόψη τις αρχές οι οποίες κατοχυρώνονται στην Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ των μελών της ομάδας των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, αφενός, και της ευρωπαϊκής κοινότητας και των κρατών μελών αυτής, αφετέρου, που υπογράφηκε στην Κοτονού στις 23 Ιουνίου 2000 (καλούμενη στο εξής «συμφωνία της Κοτονού»), συμπεριλαμβανομένων των ουσιαστικών και θεμελιωδών στοιχείων της,

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 1

Στόχοι

Η παρούσα συμφωνία αποσκοπεί στη διευκόλυνση της προσέλκυσης, της επέκτασης και της διατήρησης άμεσων ξένων επενδύσεων μεταξύ των μερών με σκοπό την οικονομική διαφοροποίηση και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

ΑΡΘΡΟ 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται στα μέτρα τα οποία θεσπίζουν ή διατηρούν τα μέρη και τα οποία επηρεάζουν τις επενδύσεις.
2. Τα μέρη επιβεβαιώνουν εκ νέου το δικαίωμα να θεσπίζουν ρυθμίσεις στο έδαφός τους ώστε να επιτυγχάνουν θεμιτούς στόχους πολιτικής, όπως η προστασία της δημόσιας υγείας, οι κοινωνικές υπηρεσίες, η δημόσια παιδεία, η ασφάλεια, το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής αλλαγής, τα χρηστά ήθη, η κοινωνική προστασία, η προστασία των καταναλωτών, η προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων και η πρόωθηση και προστασία της πολιτιστικής πολυμορφίας.

3. Με την παρούσα συμφωνία δεν δημιουργούνται ή τροποποιούνται δεσμεύσεις σχετικά με την ελευθέρωση των επενδύσεων, ούτε θεσπίζονται ή τροποποιούνται κανόνες για την προστασία των εγκατεστημένων στα εδάφη των μερών επενδυτών ή των επενδύσεών τους ή για την επίλυση διαφορών μεταξύ επενδυτών και κρατών.

ΑΡΘΡΟ 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «δραστηριότητες που εκτελούνται κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας»: δραστηριότητες που δεν εκτελούνται, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών που δεν παρέχονται, ούτε σε εμπορική βάση ούτε σε ανταγωνισμό με έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς·
- 2) «αδειοδότηση»: η χορήγηση άδειας για την άσκηση κάθε οικονομικής δραστηριότητας που σχετίζεται με επένδυση, ως αποτέλεσμα διαδικασίας την οποία πρέπει να τηρήσει ο επενδυτής ώστε να αποδείξει τη συμμόρφωσή του με τις αναγκαίες απαιτήσεις·
- 3) «αρμόδια αρχή»: κεντρική, περιφερειακή ή τοπική διοίκηση ή αρχή ή μη κυβερνητικός φορέας που ασκεί εξουσίες που μεταβιβάζονται από κεντρικές, περιφερειακές ή τοπικές διοικήσεις ή αρχές και που έχει δικαίωμα να λαμβάνει απόφαση σχετικά με την αδειοδότηση·

- 4) «οικονομική δραστηριότητα»: οποιαδήποτε δραστηριότητα βιομηχανικού, εμπορικού ή επαγγελματικού χαρακτήρα, καθώς και χειροτεχνικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών, με εξαίρεση δραστηριότητες που εκτελούνται κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας·
- 5) «επιχείρηση»: νομικό πρόσωπο ή υποκατάστημα ή γραφείο αντιπροσωπείας νομικού προσώπου·
- 6) «εγκατάσταση»: η σύσταση ή απόκτηση νομικού προσώπου, μεταξύ άλλων μέσω κεφαλαιακής συμμετοχής, ή η ίδρυση υποκαταστήματος ή γραφείου αντιπροσωπείας στο έδαφος ενός μέρους, με σκοπό τη δημιουργία ή τη διατήρηση σταθερών οικονομικών δεσμών·
- 7) «επένδυση»: η εγκατάσταση και λειτουργία για την άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων από επενδυτές ενός μέρους στο έδαφος του άλλου μέρους·
- 8) «επενδυτής μέρους»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο ενός μέρους που ενδιαφέρεται να εγκαταστήσει, εγκαθιστά ή έχει εγκαταστήσει επιχείρηση σύμφωνα με το σημείο 6) στο έδαφος του άλλου μέρους·
- 9) «νομικό πρόσωπο»: κάθε νομική οντότητα κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, που έχει δεόντως συσταθεί ή με άλλο τρόπο οργανωθεί βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, η οποία ανήκει στον ιδιωτικό ή τον δημόσιο τομέα, συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών, των οικονομικών συνασπισμών μεγάλων επιχειρήσεων, των προσωπικών εταιρειών, των κοινών επιχειρήσεων, των ατομικών επιχειρήσεων ή των ενώσεων·

- 10) «νομικό πρόσωπο μέρους»:
- α) για την Ευρωπαϊκή Ένωση: νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί ή οργανωθεί βάσει του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των κρατών μελών της και ασκεί ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες¹ στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
  - β) για την Αγκόλα: νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί ή οργανωθεί βάσει του δικαίου της Αγκόλας και ασκεί ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες στο έδαφος της Αγκόλας·
- 11) «μέτρο»: κάθε μέτρο που λαμβάνεται από ένα μέρος υπό μορφή νόμου, κανονισμού, κανόνα, διαδικασίας, απόφασης ή διοικητικής πράξης ή υπό οποιαδήποτε άλλη μορφή·
- 12) «μέτρο που λαμβάνεται από μέρος»: κάθε μέτρο που θεσπίζεται ή διατηρείται από²:
- α) κεντρικές, περιφερειακές ή τοπικές διοικήσεις ή αρχές· ή
  - β) μη κυβερνητικούς φορείς κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται από κεντρικές, περιφερειακές ή τοπικές διοικήσεις ή αρχές·

---

¹ Σε ευθυγράμμιση με την κοινοποίησή της της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στον ΠΟΕ (WT/REG39/1), η Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρεί ότι η έννοια της «ουσιαστικής και διαρκούς σχέσης» με την οικονομία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 54 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ισοδύναμη με την έννοια των «ουσιαστικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων».

² Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι τα «μέτρα που λαμβάνονται από μέρος» καλύπτουν τα μέτρα των φορέων που απαριθμούνται στο σημείο 12) στοιχεία α) και β), τα οποία θεσπίζονται ή διατηρούνται με εντολή, καθοδήγηση ή έλεγχο, άμεσο ή έμμεσο, της συμπεριφοράς άλλων φορέων σε σχέση με τα εν λόγω μέτρα.

- 13) «φυσικό πρόσωπο μέρους»:
- α) για την Ένωση, υπήκοος κράτους μέλους της Ένωσης σύμφωνα με το δίκαιό του¹.
  - β) για την Ανγκόλα, υπήκοος της Ανγκόλας, σύμφωνα με το δίκαιό της.
- 14) «λειτουργία»: η διοίκηση, διαχείριση, διατήρηση, χρήση, αξιοποίηση ή πώληση ή άλλου είδους διάθεση μιας επιχείρησης· και
- 15) «δημοσιεύεται»: διατίθεται με επίσημη δημοσίευση, όπως σε επίσημη εφημερίδα ή επίσημο ιστότοπο.

ΑΡΘΡΟ 4

Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους

1. Κάθε μέρος παρέχει αμέσως και άνευ όρων σε επενδυτές του άλλου μέρους και στις επενδύσεις τους εξίσου ευνοϊκή μεταχείριση με εκείνη που παρέχει, σε παρόμοιες καταστάσεις, στους επενδυτές οποιασδήποτε άλλης χώρας και στις επενδύσεις τους, όσον αφορά την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας στο έδαφός του.

---

¹ Ο ορισμός του φυσικού προσώπου περιλαμβάνει επίσης πρόσωπα που διαμένουν μόνιμα στη Δημοκρατία της Λετονίας και τα οποία δεν είναι πολίτες της Δημοκρατίας της Λετονίας ή άλλου κράτους, αλλά δικαιούνται διαβατήριο μη πολίτη, βάσει του δικαίου της Δημοκρατίας της Λετονίας.

2. Η παράγραφος 1 δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να υποχρεώνει ένα μέρος να επεκτείνει στους επενδυτές του άλλου μέρους ή στις επενδύσεις τους τα οφέλη οποιασδήποτε μεταχείρισης που προκύπτει από:

- α) μέτρα που προβλέπουν αναγνώριση, συμπεριλαμβανομένης της αναγνώρισης των προτύπων ή των κριτηρίων για την αδειοδότηση, την έκδοση αδειών ή την πιστοποίηση φυσικού προσώπου ή επιχείρησης για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας ή της αναγνώρισης μέτρων προληπτικής εποπτείας που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παραρτήματος σχετικά με τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες της γενικής συμφωνίας για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών η οποία παρατίθεται στο παράρτημα 1B της συμφωνίας του Μαρακές για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου που συνάφθηκε στο Μαρακές στις 15 Απριλίου 1994· ή
- β) οποιαδήποτε διμερή, περιφερειακή ή πολυμερή συμφωνία η οποία περιλαμβάνει δεσμεύσεις για ουσιαστική κατάργηση όλων των φραγμών στις επενδύσεις μεταξύ των μερών ή επιβάλλει την προσέγγιση των νομοθεσιών των μερών σε έναν ή περισσότερους οικονομικούς τομείς.

3. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις οι οποίες περιλαμβάνονται σε άλλες διεθνείς συμφωνίες που συνάπτει ένα μέρος δεν συνιστούν από μόνες τους «μεταχείριση» όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά την αξιολόγηση παραβίασης της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 5

Μέτρα κατά της διαφθοράς και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν τον αρνητικό αντίκτυπο της διαφθοράς, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής στις οικονομίες και τις κοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων της παρεμπόδισης της βιώσιμης ανάπτυξης και της αποθάρρυνσης των επενδύσεων.

2. Κάθε μέρος επιβεβαιώνει τη δέσμευσή του να λάβει επαρκή μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής, όσον αφορά θέματα που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία, σύμφωνα με διεθνώς συμφωνημένα πρότυπα που έχουν εγκριθεί ή υποστηρίζονται από το εν λόγω μέρος, όπως η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς που εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 31 Οκτωβρίου 2003 και οι κατευθυντήριες γραμμές του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (καλούμενου στο εξής «ΟΟΣΑ») για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις του 2011, καθώς και τα ισχύοντα πρότυπα στον τομέα της διεθνούς φορολογίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΙΜΟΤΗΤΑ

ΑΡΘΡΟ 6

Διαχείριση μέτρων γενικής εφαρμογής

Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι όλα τα μέτρα γενικής εφαρμογής που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας εφαρμόζονται με τρόπο εύλογο, αντικειμενικό και αμερόληπτο.

ΑΡΘΡΟ 7

Απαιτήσεις δημοσίευσης

Κάθε μέρος αμέσως δημοσιεύει ή δημοσιοποιεί γραπτώς με άλλο τρόπο και, εκτός από καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, το αργότερο κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος τους όλα τα σχετικά μέτρα γενικής εφαρμογής που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας, κατά τρόπο που επιτρέπει στους επενδυτές να ενημερώνονται σχετικά.

ΑΡΘΡΟ 8

Εκ των προτέρων δημοσίευση και δυνατότητα υποβολής παρατηρήσεων

1. Στον βαθμό που είναι εφικτό και κατά τρόπο σύμφωνο με το νομικό του σύστημα για τη λήψη μέτρων, κάθε μέρος¹ δημοσιεύει εκ των προτέρων:

- α) τις προτάσεις για τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις γενικής εφαρμογής που πρόκειται να εκδώσει σε σχέση με θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας ή
- β) έγγραφα που παρέχουν επαρκείς λεπτομέρειες σχετικά με τις προτάσεις που αναφέρονται στο στοιχείο α), ώστε να μπορούν οι επενδυτές και τα άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να αξιολογήσουν αν και με ποιον τρόπο ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά τα συμφέροντά τους.

---

¹ Τα μέρη συμφωνούν ότι, στις παραγράφους 1 έως 4, αναγνωρίζεται ότι τα μέρη έχουν διαφορετικά συστήματα διαβούλευσης σχετικά με ορισμένα μέτρα πριν αυτά καταστούν οριστικά και ότι οι εναλλακτικές λύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αντικατοπτρίζουν διαφορετικά νομικά συστήματα.

2. Στον βαθμό που είναι εφικτό και κατά τρόπο σύμφωνο με το νομικό του σύστημα για τη λήψη μέτρων, κάθε μέρος ενθαρρύνεται να εφαρμόζει την παράγραφο 1 στις διαδικασίες και τις διοικητικές αποφάσεις γενικής εφαρμογής που προτείνει να θεσπιστούν σε σχέση με θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας.
3. Στον βαθμό που είναι εφικτό και κατά τρόπο σύμφωνο με το νομικό του σύστημα για τη λήψη μέτρων, κάθε μέρος παρέχει στους επενδυτές και στα άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, χωρίς διακρίσεις, την εύλογη δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τα προτεινόμενα μέτρα ή τα έγγραφα που δημοσιεύονται δυνάμει της παραγράφου 1 ή 2.
4. Στον βαθμό που είναι εφικτό και κατά τρόπο σύμφωνο με το νομικό του σύστημα για τη λήψη μέτρων, κάθε μέρος εξετάζει τις παρατηρήσεις που λαμβάνει βάσει της παραγράφου 3¹.
5. Κατά τη δημοσίευση των νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων γενικής εφαρμογής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ή πριν από τη δημοσίευση αυτή, στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό και κατά τρόπο σύμφωνο με το νομικό του σύστημα για τη λήψη μέτρων, κάθε μέρος προσπαθεί να εξηγήσει τους σκοπούς και το σκεπτικό των εν λόγω νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων.
6. Κάθε μέρος προσπαθεί, στον βαθμό που είναι εφικτό, να εξασφαλίσει εύλογο χρονικό διάστημα μεταξύ της δημοσίευσης των νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και της ημερομηνίας εφαρμογής τους στους επενδυτές.

---

¹ Η παρούσα διάταξη δεν επιβάλλει καμία υποχρέωση στην τελική απόφαση ενός μέρους που θεσπίζει ή διατηρεί οποιοδήποτε μέτρο για την αδειοδότηση μιας επένδυσης.

ΑΡΘΡΟ 9

Διαφάνεια του επενδυτικού πλαισίου

1. Κάθε μέρος καθιστά διαθέσιμα με ηλεκτρονικά μέσα, όπως ιστότοπο, και προσβάσιμα μέσω ενιαίας πύλης, όπου είναι εφικτό, καθώς και επικαιροποιεί, στο μέτρο του δυνατού και κατά περίπτωση, τα ακόλουθα:

- α) νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που αφορούν συγκεκριμένα τις επενδύσεις·
- β) περιορισμούς και όρους που ισχύουν για τις επενδύσεις· και
- γ) στοιχεία επικοινωνίας των σχετικών αρμόδιων αρχών για την αδειοδότηση των επενδύσεων.

2. Κάθε μέρος καθιστά διαθέσιμη, όπου είναι εφικτό με ηλεκτρονικά μέσα, όπως ιστότοπο, και προσβάσιμη μέσω της ενιαίας πύλης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, και επικαιροποιεί, στο μέτρο του δυνατού και κατά περίπτωση, περιγραφή για την ενημέρωση των επενδυτών και των άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων σχετικά με τα πρακτικά μέτρα που απαιτούνται για την πραγματοποίηση επενδύσεων στο έδαφός του, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων και των διαδικασιών που σχετίζονται με:

- α) την εγκατάσταση της εταιρείας και την εγγραφή της στο μητρώο επιχειρήσεων·
- β) τη σύνδεση με βασικές υποδομές, όπως η ηλεκτροδότηση και η ύδρευση·
- γ) την απόκτηση και την καταχώριση περιουσιακών στοιχείων, όπως δικαιωμάτων ιδιοκτησίας γης·

- δ) τις άδειες δόμησης·
  - ε) την εξυγίανση της αφερεγγυότητας·
  - στ) τις μεταφορές κεφαλαίων και τις πληρωμές·
  - ζ) τη δυνατότητα μετατροπής του νομίσματος·
  - η) την καταβολή φόρων· και
  - θ) την πρόσβαση σε χρηματοδότηση, ιδίως για τις ΠΜΜΜΕ.
3. Κανένα τέλος δεν επιβάλλεται σε οποιονδήποτε επενδυτή στο έδαφος ενός μέρους για την πρόσβαση στις πληροφορίες που παρέχονται βάσει του παρόντος άρθρου ή βάσει του άρθρου 7.

ΑΡΘΡΟ 10

Διαφάνεια των επενδυτικών κινήτρων

1. Κάθε μέρος καθιστά διαθέσιμες με ηλεκτρονικά μέσα, όπως ιστότοπο, και προσβάσιμες μέσω ενιαίας πύλης, όπου είναι εφικτό, καθώς και επικαιροποιεί, στο μέτρο του δυνατού και κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με τα επενδυτικά κίνητρα.

2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καλύπτουν όλα τα κίνητρα που έχουν στη διάθεσή τους οι επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών κινήτρων, των φορολογικών κινήτρων και των μεταβιβάσεων σε είδος, συμπεριλαμβανομένων των μη οικονομικών κινήτρων.

3. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

α) τη νομική βάση του κινήτρου·

β) τη μορφή του κινήτρου·

γ) τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας όσον αφορά το κίνητρο·

δ) τη διαδικασία υποβολής αίτησης σχετικά με το κίνητρο, συμπεριλαμβανομένων των απαιτούμενων εντύπων και εγγράφων· και

ε) στοιχεία επικοινωνίας της αρμόδιας αρχής.

ΑΡΘΡΟ 11

Δεσμοί με την οικονομία της χώρας υποδοχής

Κάθε μέρος ενθαρρύνεται να θέτει στη διάθεση των επενδυτών και των προσώπων που επιδιώκουν να επενδύσουν στο έδαφός του πληροφορίες σχετικά με τους εγχώριους προμηθευτές, με σκοπό την ενίσχυση των δεσμών με την τοπική οικονομία, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των εγχώριων προμηθευτών και την ενίσχυση της συμβολής των επενδύσεων στη βιώσιμη ανάπτυξη.

ΑΡΘΡΟ 12

Δημοσιοποίηση εμπιστευτικών πληροφοριών

Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν υποχρεώνει τα μέρη να παρέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες η δημοσιοποίηση των οποίων θα παρεμπόδιζε την επιβολή του νόμου ή θα ήταν με άλλο τρόπο αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον ή θα έθιγε τα νόμιμα εμπορικά συμφέροντα συγκεκριμένων δημόσιων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 13

Πεδίο εφαρμογής

Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται σε μέτρα των μερών που αφορούν την αδειοδότηση επενδύσεων.

ΑΡΘΡΟ 14

Υποβολή αιτήσεων

Κάθε μέρος αποφεύγει, στο μέτρο του εφικτού, να ζητήσει από τον αιτούντα να απευθυνθεί σε περισσότερες από μία αρμόδιες αρχές για κάθε αίτηση αδειοδότησης. Όταν η δραστηριότητα για την οποία ζητείται άδεια εμπίπτει στη δικαιοδοσία περισσότερων αρμόδιων αρχών, ενδέχεται να απαιτούνται περισσότερες αιτήσεις αδειοδότησης.

ΑΡΘΡΟ 15

Προθεσμίες υποβολής αιτήσεων

Όταν ένα μέρος ζητά αδειοδότηση, διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές του επιτρέπουν, στο μέτρο του εφικτού, την υποβολή αίτησης ανά πάσα στιγμή καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Όταν υφίσταται συγκεκριμένη προθεσμία για την υποβολή αίτησης αδειοδότησης, το μέρος διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές παρέχουν εύλογο χρονικό διάστημα για την υποβολή της αίτησης.

ΑΡΘΡΟ 16

Ηλεκτρονικές αιτήσεις και αποδοχή αντιγράφων

Όταν ένα μέρος ζητά αδειοδότηση, διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές του:

- α) στο μέτρο του δυνατού, αποδέχονται αιτήσεις σε ηλεκτρονική μορφή· και
- β) αποδέχονται αντίγραφα εγγράφων, τα οποία είναι επικυρωμένα σύμφωνα με το δίκαιο του μέρους, αντί των πρωτότυπων εγγράφων, εκτός εάν οι αρμόδιες αρχές απαιτούν πρωτότυπα έγγραφα για την προστασία της ακεραιότητας της διαδικασίας αδειοδότησης.

ΑΡΘΡΟ 17

Εξέταση των αιτήσεων

- 1. Όταν ένα μέρος ζητά αδειοδότηση, διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές του:
  - α) παρέχουν, στο μέτρο του εφικτού, ενδεικτική προθεσμία για την εξέταση της αίτησης·
  - β) κατόπιν αιτήματος του αιτούντος, παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση της αίτησης, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση·

- γ) στο μέτρο του εφικτού, εξακριβώνουν την πληρότητα της αίτησης προς εξέταση σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του μέρους, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση·
- δ) όταν κρίνουν ότι μια αίτηση είναι πλήρης για σκοπούς εξέτασης σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του μέρους¹, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος μετά την υποβολή της αίτησης, διασφαλίζουν ότι:
- i) η εξέταση της αίτησης έχει ολοκληρωθεί· και
  - ii) ο αιτών έχει ενημερωθεί σχετικά με την απόφαση που αφορά την αίτηση, κατά το δυνατόν εγγράφως².
- ε) όταν κρίνουν ότι μια αίτηση είναι ελλιπής για σκοπούς εξέτασης σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του μέρους, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και στο μέτρο του εφικτού:
- i) ενημερώνουν τον αιτούντα ότι η αίτηση είναι ελλιπής·
  - ii) κατόπιν αιτήματος του αιτούντος, προσδιορίζουν τις συμπληρωματικές πληροφορίες που απαιτούνται για τη συμπλήρωση της αίτησης ή παρέχουν με άλλο τρόπο οδηγίες σχετικά με τον λόγο για τον οποίο η αίτηση θεωρήθηκε ελλιπής· και

---

¹ Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να απαιτούν την υποβολή όλων των πληροφοριών σε συγκεκριμένη μορφή ώστε να θεωρούνται «πλήρεις για σκοπούς εξέτασης».

² Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να πληρούν την απαίτηση που ορίζεται στο σημείο ii) ενημερώνοντας τον αιτούντα εγγράφως εκ των προτέρων, μεταξύ άλλων μέσω δημοσιευμένου μέτρου, ότι εάν δεν υπάρξει απάντηση μετά από καθορισμένη προθεσμία από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, θεωρείται ότι η αίτηση έχει γίνει δεκτή. Η αναφορά στην έγγραφη μορφή θα πρέπει να θεωρείται ότι περιλαμβάνει την ηλεκτρονική μορφή.

iii) παρέχουν στον αιτούντα τη δυνατότητα να προσκομίσει τις συμπληρωματικές πληροφορίες που απαιτούνται για τη συμπλήρωση της αίτησης¹.

εάν καμία από τις ενέργειες που αναφέρονται στα σημεία i), ii) και iii) δεν είναι εφικτή και η αίτηση απορριφθεί λόγω ελλείψεων, οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν ώστε να ενημερώσουν τον αιτούντα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος· και

στ) σε περίπτωση απόρριψης μιας αίτησης, ενημερώνουν τον αιτούντα, είτε με δική τους πρωτοβουλία είτε κατόπιν αιτήματος του αιτούντος, σχετικά με τους λόγους απόρριψης και την προθεσμία για την προσφυγή κατά της εν λόγω απόφασης και, κατά περίπτωση, τις διαδικασίες εκ νέου υποβολής αίτησης· ο αιτών δεν απαγορεύεται να υποβάλει άλλη αίτηση αποκλειστικά βάσει προηγούμενης απορριφθείσας αίτησης.

2. Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές του χορηγούν άδεια μόλις αποδειχθεί, κατόπιν κατάλληλης εξέτασης, ότι ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για την απόκτησή της.

3. Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι η άδεια, εφόσον χορηγηθεί, αρχίζει να ισχύει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, σύμφωνα με τους ισχύοντες όρους και προϋποθέσεις².

---

¹ Η εν λόγω «δυνατότητα» δεν υποχρεώνει την αρμόδια αρχή να παρατείνει τις προθεσμίες.

² Οι αρμόδιες αρχές δεν ευθύνονται για τυχόν καθυστερήσεις που οφείλονται σε λόγους για τους οποίους δεν φέρουν ευθύνη.

Τέλη

1. Για όλες τις οικονομικές δραστηριότητες πλην των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, κάθε μέρος διασφαλίζει ότι τα τέλη αδειοδότησης που χρεώνουν οι αρμόδιες αρχές του είναι εύλογα και διαφανή και δεν περιορίζουν από μόνα τους την επένδυση.
2. Ως προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, κάθε μέρος διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές του, όσον αφορά τα τέλη αδειοδότησης που χρεώνουν, παρέχουν στους αιτούντες έναν κατάλογο τελών ή πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο καθορισμού των ποσών των τελών και δεν χρησιμοποιούν τα τέλη ως μέσο αποφυγής των δεσμεύσεων ή των υποχρεώσεων του μέρους.
3. Στα τέλη αδειοδότησης δεν περιλαμβάνονται τα τέλη για τη χρήση φυσικών πόρων, οι πληρωμές για δημοπρασίες, διαγωνισμούς ή άλλα μέσα ανάθεσης συμβάσεων που δεν εισάγουν διακρίσεις, ούτε οι υποχρεωτικές εισφορές για την παροχή καθολικής υπηρεσίας.
4. Εκτός από επείγουσες περιπτώσεις, κάθε μέρος παρέχει επαρκές χρονικό διάστημα μεταξύ της δημοσίευσης και της έναρξης ισχύος νέων ή τροποποιημένων τελών και επιβαρύνσεων που σχετίζονται με τις διαδικασίες αδειοδότησης επενδύσεων ή μεταξύ της δημοσίευσης πληροφοριών που δίνουν στους επενδυτές τη δυνατότητα να κατανοήσουν τον υπολογισμό των εν λόγω τελών και επιβαρύνσεων και της έναρξης ισχύος τους. Τα εν λόγω τέλη και οι επιβαρύνσεις επιβάλλονται μόνο μετά τη δημοσίευση των πληροφοριών αυτών.
5. Κάθε μέρος θεσπίζει ή διατηρεί, στο μέτρο του εφικτού, διαδικασίες που παρέχουν τη δυνατότητα επιλογής της ηλεκτρονικής πληρωμής των τελών και των επιβαρύνσεων που εισπράττονται από τις σχετικές αρμόδιες αρχές για την αδειοδότηση επενδύσεων.

ΑΡΘΡΟ 19

Αντικειμενικότητα, αμεροληψία και ανεξαρτησία

Όταν ένα μέρος θεσπίζει ή διατηρεί μέτρο που αφορά την αδειοδότηση, διασφαλίζει ότι η οικεία αρμόδια αρχή εξετάζει τις αιτήσεις, λαμβάνει και εφαρμόζει τις αποφάσεις της αντικειμενικά και αμερόληπτα και κατά τρόπο ανεξάρτητο από την αδικαιολόγητη επιρροή οποιουδήποτε προσώπου ασκεί την οικονομική δραστηριότητα για την οποία ζητείται άδεια.

ΑΡΘΡΟ 20

Δημοσίευση και διαθέσιμες πληροφορίες

1. Όταν ένα μέρος ζητά αδειοδότηση, δημοσιεύει αμέσως τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες ώστε οι επενδυτές ή τα πρόσωπα που επιδιώκουν να επενδύσουν να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις, τα τεχνικά πρότυπα και τις διαδικασίες για την απόκτηση, τη διατήρηση, την τροποποίηση ή την ανανέωση της εν λόγω αδειοδότησης¹. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν, εφόσον διατίθενται:

α) απαιτήσεις και διαδικασίες έκδοσης αδειών και αναγνώρισης προσόντων·

---

¹ Τα μέρη μπορούν να χορηγούν άδειες χωρίς να συμμορφώνονται με το παρόν άρθρο σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις που αφορούν υδρογονάνθρακες:

- α) η έκταση έχει αποτελέσει αντικείμενο προηγούμενης διαδικασίας σύμφωνης με το παρόν άρθρο η οποία δεν κατέληξε σε χορήγηση άδειας·
- β) η έκταση είναι διαθέσιμη σε μόνιμη βάση για εξερεύνηση ή παραγωγή· ή
- γ) η άδεια που χορηγήθηκε έχει εγκαταλειφθεί πριν από την ημερομηνία λήξης της.

- β) στοιχεία επικοινωνίας των σχετικών αρμόδιων αρχών·
  - γ) τέλη αδειοδότησης·
  - δ) ισχύοντα τεχνικά πρότυπα·
  - ε) διαδικασίες προσφυγής ή επανεξέτασης των αποφάσεων που αφορούν αιτήσεις·
  - στ) διαδικασίες παρακολούθησης ή επιβολής της συμμόρφωσης με τους όρους και τις προϋποθέσεις των αδειών ή των προσόντων·
  - ζ) δυνατότητες συμμετοχής του δημοσίου, μεταξύ άλλων, μέσω ακροάσεων ή παρατηρήσεων· και
  - η) ενδεικτικές προθεσμίες για την εξέταση μιας αίτησης.
2. Κάθε μέρος ενθαρρύνεται να ενοποιήσει τις ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις σε μια ενιαία πύλη.

ΑΡΘΡΟ 21

Ανάπτυξη μέτρων

Όταν ένα μέρος θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα που αφορούν την αδειοδότηση, διασφαλίζει ότι:

- α) τα εν λόγω μέτρα βασίζονται σε σαφή, αντικειμενικά και διαφανή κριτήρια, στα οποία μπορεί να περιλαμβάνεται η ικανότητα και η δυνατότητα επιδίωξης της αδειοδοτημένης οικονομικής δραστηριότητας, μεταξύ άλλων σύμφωνα με τις κανονιστικές απαιτήσεις ενός μέρους, όπως οι υγειονομικές και περιβαλλοντικές απαιτήσεις, υπό την προϋπόθεση ότι οι αρμόδιες αρχές μπορούν να αξιολογούν τη βαρύτητα που πρέπει να δοθεί σε κάθε κριτήριο·
- β) οι διαδικασίες είναι αμερόληπτες, εύκολα προσβάσιμες σε όλους τους αιτούντες και κατάλληλες ώστε να παρέχεται στους αιτούντες η δυνατότητα να αποδεικνύουν αν πληρούν τις απαιτήσεις· και
- γ) οι διαδικασίες αυτές καθαυτές δεν εμποδίζουν αδικαιολόγητα την εκπλήρωση των απαιτήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΥΧΩΝ

ΑΡΘΡΟ 22

Σημεία επαφής για τη διευκόλυνση των επενδύσεων

1. Κατά τρόπο συνεπή με το νομικό του σύστημα, κάθε μέρος διατηρεί ή δημιουργεί κατάλληλα σημεία επαφής για τη διευκόλυνση των επενδύσεων, τα οποία χρησιμεύουν ως σημεία πρώτης επαφής για τους επενδυτές όσον αφορά τα μέτρα που επηρεάζουν τις επενδύσεις.
2. Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι τα σημεία επαφής για τη διευκόλυνση των επενδύσεων αποκρίνονται στα ερωτήματα των επενδυτών, καθώς και των σημείων επαφής για τη διευκόλυνση των επενδύσεων που έχει δημιουργήσει το άλλο μέρος βάσει του παρόντος άρθρου με στόχο να συμβάλει στην αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας.
3. Όταν ένα σημείο επαφής για τη διευκόλυνση των επενδύσεων δεν είναι σε θέση να αποκριθεί σε ερώτημα βάσει της παραγράφου 2, προσπαθεί να παράσχει την αναγκαία συνδρομή στον ερωτώντα για να λάβει τις σχετικές πληροφορίες.
4. Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι τα ερωτήματα και οι πληροφορίες βάσει του παρόντος άρθρου μπορούν να υποβάλλονται με ηλεκτρονικά μέσα.

5. Οι πληροφορίες που παρέχονται βάσει του παρόντος άρθρου ισχύουν με την επιφύλαξη του κατά πόσον το μέτρο συνάδει με την παρούσα συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 23

Μηχανισμοί επίλυσης προβλημάτων

1. Κάθε μέρος καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να θεσπίσει ή να διατηρήσει κατάλληλους μηχανισμούς για την επίλυση των προβλημάτων των επενδυτών ή των προσώπων που επιδιώκουν να επενδύσουν, τα οποία ενδέχεται να προκύψουν από την εφαρμογή οποιουδήποτε μέτρου γενικής εφαρμογής που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία.
2. Οι μηχανισμοί που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι εύκολα προσβάσιμοι, μεταξύ άλλων για τις ΠΜΜΕ, χρονικά προσδιορισμένοι και διαφανείς. Δεν θίγουν τις διαδικασίες προσφυγής ή επανεξέτασης που θεσπίζουν ή διατηρούν τα μέρη ή τον μηχανισμό επίλυσης διαφορών που θεσπίζεται δυνάμει του κεφαλαίου VI της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 24

Εγχώριος διωπηρεσιακός συντονισμός

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία του στενού εγχώριου συντονισμού των αρχών και των οργανισμών που φέρουν την ευθύνη για τη ρύθμιση και την εφαρμογή μέτρων και διαδικασιών που σχετίζονται με τις επενδύσεις ως μέσου διευκόλυνσης, προσέλκυσης, διατήρησης και επέκτασης των επενδύσεων.

2. Κάθε μέρος καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να θεσπίσει ή να διατηρήσει μηχανισμούς για τον συντονισμό των δραστηριοτήτων με στόχο:

- α) τη διευκόλυνση των επενδύσεων·
- β) την ενθάρρυνση της κανονιστικής συνοχής και της προβλεψιμότητας των κρατικών μέτρων και διαδικασιών· και
- γ) την προώθηση της συνοχής των κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών επενδυτικών μέτρων και διαδικασιών.

3. Για να διευκολυνθεί το έργο του συντονισμού, κάθε μέρος ενθαρρύνεται να ορίσει επικεφαλής οργανισμό κατά τρόπο συνεπή με το νομικό του σύστημα.

ΑΡΘΡΟ 25

Κανονιστική συνοχή και εκτιμήσεις των επιπτώσεων

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία ενός αποτελεσματικού, συνεκτικού, διαφανούς και προβλέψιμου κανονιστικού πλαισίου για τις επενδύσεις.
2. Κάθε μέρος ενθαρρύνεται να διενεργήσει, σύμφωνα με τους αντίστοιχους κανόνες και διαδικασίες του, εκτίμηση των επιπτώσεων των σημαντικών¹ μέτρων γενικής εφαρμογής που εκπονεί και τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας.

---

¹ Κάθε μέρος μπορεί να καθορίσει τι συνιστά «σημαντικό» μέτρο γενικής εφαρμογής για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας.

3. Τα μέρη αναγνωρίζουν ότι, κατά τη διενέργεια των εκτιμήσεων των επιπτώσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο δυνητικός αντίκτυπος των προτεινόμενων μέτρων στις ΠΜΜΜΕ και στη βιώσιμη ανάπτυξη.

ΑΡΘΡΟ 26

Διαβούλευση με τους συμφεροντούχους και περιοδικές επανεξετάσεις

1. Κάθε μέρος ενθαρρύνεται να επανεξετάζει, ανά διαστήματα που κρίνει κατάλληλα, τα οικεία μέτρα γενικής εφαρμογής που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία και επηρεάζουν τις επενδύσεις, προκειμένου να καθορίσει αν τα ειδικά μέτρα που έχει εφαρμόσει θα πρέπει να τροποποιηθούν, να απλουστευθούν, να επεκταθούν ή να καταργηθούν, ώστε να καταστεί αποτελεσματικότερο το επενδυτικό πλαίσιο του μέρους όσον αφορά την επίτευξη των στόχων πολιτικής του και την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των ΠΜΜΜΕ.
2. Κάθε μέρος ενθαρρύνεται να επανεξετάζει περιοδικά τα τέλη και τις επιβαρύνσεις που αφορούν την αδειοδότηση με σκοπό τη μείωση του αριθμού και της ποικιλομορφίας τους.
3. Κάθε μέρος ενθαρρύνεται, κατά τη διενέργεια της επανεξέτασης, να λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις των συμφεροντούχων και να χρησιμοποιεί σχετικούς διεθνείς δείκτες επιδόσεων.
4. Τα μέρη καλούνται να μοιράζονται τις εμπειρίες τους από τη διενέργεια περιοδικών επανεξετάσεων, καθώς και τις συστάσεις πολιτικής που απορρέουν από αυτές, στην επιτροπή διευκόλυνσης των επενδύσεων που αναφέρεται στο άρθρο 43.

ΑΡΘΡΟ 27

Μη εφαρμογή της επίλυσης διαφορών

Το κεφάλαιο VI δεν εφαρμόζεται στα άρθρα 24, 25 και 26.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΑΡΘΡΟ 28

Στόχοι

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν ότι η βιώσιμη ανάπτυξη περιλαμβάνει την οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος, τρεις συνιστώσες αλληλεξαρτώμενες και αλληλοενισχυόμενες, και επιβεβαιώνουν τη δέσμευσή τους για διευκόλυνση των επενδύσεων κατά τρόπο που να συμβάλλει στον στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης.
2. Στόχος του παρόντος κεφαλαίου είναι η ενίσχυση της ενσωμάτωσης της βιώσιμης ανάπτυξης, ιδίως της εργασιακής και περιβαλλοντικής της διάστασης, στην επενδυτική σχέση των μερών κατά τρόπο που να συμβάλλει στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης της Ατζέντας των Ηνωμένων Εθνών για το 2030.

Δικαίωμα ρύθμισης και επίπεδα προστασίας

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν το δικαίωμα κάθε μέρους να καθορίζει τις πολιτικές και τις προτεραιότητές του όσον αφορά τη βιώσιμη ανάπτυξη, να προσδιορίζει τα επίπεδα εγχώριας προστασίας του περιβάλλοντος και της εργασίας που κρίνει κατάλληλα και να θεσπίζει ή να τροποποιεί τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις και πολιτικές του. Τα εν λόγω επίπεδα προστασίας, οι νομοθετικές διατάξεις και οι πολιτικές συνάδουν με τις δεσμεύσεις κάθε μέρους στα πρότυπα και τις συμφωνίες που τυγχάνουν διεθνούς αναγνώρισης, όπως αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο.
2. Κάθε μέρος επιδιώκει να διασφαλίσει ότι οι σχετικές νομοθετικές διατάξεις και πολιτικές του προβλέπουν και ενθαρρύνουν υψηλά επίπεδα προστασίας του περιβάλλοντος και της εργασίας και επιδιώκει να βελτιώσει τα εν λόγω επίπεδα, τις νομοθετικές διατάξεις και τις πολιτικές.
3. Τα μέρη δεν αποδυναμώνουν ούτε μειώνουν τα επίπεδα προστασίας που παρέχει η περιβαλλοντική ή εργατική νομοθεσία τους με σκοπό να ενθαρρύνουν τις επενδύσεις.
4. Τα μέρη δεν παραβλέπουν την περιβαλλοντική ή εργατική νομοθεσία τους ούτε παρεκκλίνουν με άλλον τρόπο από αυτήν και δεν παρέχουν σε άλλους τη δυνατότητα παράβλεψής της ή παρέκκλισης από αυτήν με σκοπό να ενθαρρύνουν τις επενδύσεις.
5. Τα μέρη δεν παραλείπουν, μέσω της διατήρησης ή της επανάληψης συγκεκριμένων ενεργειών ή μέσω της αδράνειας με σκοπό να ενθαρρύνουν τις επενδύσεις, να επιβάλλουν αποτελεσματικά την περιβαλλοντική ή εργατική νομοθεσία τους.

6. Τα μέρη δεν χρησιμοποιούν τις αντίστοιχες περιβαλλοντικές ή εργασιακές νομοθεσίες τους κατά τρόπο που συνιστά μέσο αυθαίρετης ή αδικαιολόγητης διάκρισης ή συγκεκριμένου περιορισμού των διεθνών επενδύσεων.

ΑΡΘΡΟ 30

Πολυμερή εργασιακά πρότυπα και συμφωνίες

1. Τα μέρη επιβεβαιώνουν τη δέσμευσή τους να προωθήσουν την ανάπτυξη επενδύσεων κατά τρόπο που ευνοεί την αξιοπρεπή εργασία για όλους, όπως διατυπώνεται στη διακήρυξη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (καλούμενης στο εξής «ΔΟΕ») σχετικά με την κοινωνική δικαιοσύνη για μια δίκαιη παγκοσμιοποίηση, η οποία εγκρίθηκε στη Γενεύη στις 10 Ιουνίου 2008 από τη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας (καλούμενη στο εξής «διακήρυξη της ΔΟΕ του 2008 σχετικά με την κοινωνική δικαιοσύνη για μια δίκαιη παγκοσμιοποίηση»).

2. Σύμφωνα με τον Καταστατικό Χάρτη της ΔΟΕ, τη διακήρυξη της ΔΟΕ σχετικά με τις θεμελιώδεις αρχές και τα δικαιώματα στην εργασία και τη συνέχειά της, που εγκρίθηκαν στη Γενεύη στις 18 Ιουνίου 1998 από τη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας, κάθε μέρος τηρεί, προωθεί και εφαρμόζει αποτελεσματικά σε ολόκληρη την επικράτειά του, συμπεριλαμβανομένων των «ζωνών μεταποίησης προς εξαγωγή» και άλλων «ειδικών οικονομικών ζωνών», τα διεθνώς αναγνωρισμένα βασικά εργασιακά πρότυπα, όπως ορίζονται στις θεμελιώδεις συμβάσεις της ΔΟΕ, και εφαρμόζει αποτελεσματικά περαιτέρω συμβάσεις της ΔΟΕ τις οποίες έχουν επικυρώσει αντίστοιχα τα κράτη μέλη της Ένωσης και η Αγγκόλα.

3. Σύμφωνα με τη δέσμευσή τους να ενισχύσουν τη συμβολή των επενδύσεων στον στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των εργασιακών πτυχών της, κάθε μέρος προωθεί επενδυτικές πολιτικές που προάγουν τους στόχους της ατζέντας για την αξιοπρεπή εργασία, σύμφωνα με τη διακήρυξη της ΔΟΕ του 2008 σχετικά με την κοινωνική δικαιοσύνη για μια δίκαιη παγκοσμιοποίηση και τη διακήρυξη της εκατονταετηρίδας της ΔΟΕ με θέμα το μέλλον της εργασίας, που εγκρίθηκε στη Γενεύη στις 21 Ιουνίου 2019 από τη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας.
4. Κάθε μέρος θεσπίζει, εάν δεν το έχει πράξει ακόμη, και διατηρεί αποτελεσματικό σύστημα επιθεώρησης εργασίας για όλους τους οικονομικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων των γεωργικών και εξορυκτικών δραστηριοτήτων.
5. Τα μέρη εργάζονται από κοινού για την ενίσχυση της συνεργασίας τους όσον αφορά τις επενδυτικές πτυχές των εργασιακών πολιτικών και μέτρων, σε διμερές και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και σε διεθνή φόρουμ, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της ΔΟΕ, κατά περίπτωση.

ΑΡΘΡΟ 31

Πολυμερής περιβαλλοντική διακυβέρνηση και συμφωνίες

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (καλούμενης στο εξής «UNEA») του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (καλούμενου στο εξής «UNEP») και της πολυμερούς περιβαλλοντικής διακυβέρνησης και των αντίστοιχων συμφωνιών ως απάντησης της διεθνούς κοινότητας στις παγκόσμιες ή περιφερειακές περιβαλλοντικές προκλήσεις και τονίζουν την ανάγκη ενίσχυσης της αμοιβαίας υποστήριξης μεταξύ επενδυτικών και περιβαλλοντικών πολιτικών.

2. Κάθε μέρος εφαρμόζει αποτελεσματικά τις πολυμερείς περιβαλλοντικές συμφωνίες, τα πρωτόκολλα και τις τροποποιήσεις που έχει επικυρώσει (καλούμενα στο εξής «ΠΠΣ»). Τα μέρη επιβεβαιώνουν τη δέσμευσή τους να προωθήσουν την ανάπτυξη των επενδύσεων κατά τρόπο που να ευνοεί ένα υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος.

3. Τα μέρη εργάζονται από κοινού για την ενίσχυση της συνεργασίας τους όσον αφορά τις επενδυτικές πτυχές των περιβαλλοντικών πολιτικών και μέτρων, σε διμερές και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και σε διεθνή φόρουμ, κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων, στο πολιτικό φόρουμ υψηλού επιπέδου των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, στο UNEP, στην UNEA, στις ΠΠΣ ή στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (καλούμενο στο εξής «ΠΟΕ»).

ΑΡΘΡΟ 32

Επενδύσεις και κλιματική αλλαγή

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της ανάληψης επείγουσας δράσης για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της, καθώς και τον ρόλο των επενδύσεων στην επίδιωξη του στόχου αυτού, σύμφωνα με τη Σύμβαση-Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή, που υπογράφηκε στη Νέα Υόρκη στις 9 Μαΐου 1992 (καλούμενη στο εξής «UNFCCC»), με τους σκοπούς και τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού βάσει της Σύμβασης-Πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή, η οποία συνάφθηκε στο Παρίσι στις 12 Δεκεμβρίου 2015 (καλούμενης στο εξής «συμφωνία του Παρισιού»), καθώς και με άλλες ΠΠΣ και πολυμερείς πράξεις στον τομέα της κλιματικής αλλαγής.

2. Κάθε μέρος:

α) εφαρμόζει αποτελεσματικά τη UNFCCC και τη συμφωνία του Παρισιού, συμπεριλαμβανομένων των δεσμεύσεων του όσον αφορά τις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές του· και

β) προωθεί την αμοιβαία υποστήριξη πολιτικών και μέτρων στον τομέα των επενδύσεων και του κλίματος, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτόν στη μετάβαση σε μια οικονομία με χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, καθώς και στην ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή ανάπτυξη.

3. Τα μέρη εργάζονται από κοινού για την ενίσχυση της συνεργασίας τους όσον αφορά τις επενδυτικές πτυχές των πολιτικών και των μέτρων για την κλιματική αλλαγή, σε διμερές και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και σε διεθνή φόρουμ, κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της UNFCCC, του ΠΟΕ, του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος, το οποίο συνάφθηκε στο Μόντρεαλ στις 16 Σεπτεμβρίου 1987, και του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού.

ΑΡΘΡΟ 33

Συμβολή των επενδύσεων στη βιώσιμη ανάπτυξη

1. Σύμφωνα με τη δέσμευσή τους να ενισχύσουν τη συμβολή των επενδύσεων στον στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης, τα μέρη διευκολύνουν και ενθαρρύνουν τις επενδύσεις στη βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση, σε περιβαλλοντικά αγαθά και υπηρεσίες, καθώς και τις επενδύσεις που έχουν σημασία για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν.

2. Τα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της διατήρησης και της βιώσιμης χρήσης της βιολογικής ποικιλότητας, καθώς και τον ρόλο των επενδύσεων στην επιδίωξη των στόχων αυτών, σύμφωνα με τη Σύμβαση για τη βιολογική ποικιλότητα, που συνάφθηκε στο Ρίο ντε Τζανέιρο στις 5 Ιουνίου 1992 (καλούμενη στο εξής «ΣΒΠ»), και τα πρωτόκολλά της, τη Σύμβαση για το διεθνές εμπόριο ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας που απειλούνται με εξαφάνιση, η οποία συνάφθηκε στην Ουάσινγκτον στις 3 Μαρτίου 1973 (καλούμενη στο εξής «CITES»), άλλες σχετικές ΠΠΣ στις οποίες αποτελούν συμβαλλόμενα μέρη, καθώς και τις αποφάσεις που λαμβάνονται βάσει αυτών.
3. Κάθε μέρος διευκολύνει τις επενδύσεις για τη βιώσιμη χρήση των βιολογικών πόρων και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και λαμβάνει μέτρα για να διατηρήσει τη βιολογική ποικιλότητα όταν υφίσταται πιέσεις που συνδέονται με επενδύσεις.
4. Τα μέρη εργάζονται από κοινού για την ενίσχυση της συνεργασίας τους όσον αφορά τις επενδυτικές πτυχές των πολιτικών και των μέτρων για τη βιοποικιλότητα, σε διμερές και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και σε διεθνή φόρουμ, κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο της ΣΒΠ και της CITES.
5. Τα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της βιώσιμης διαχείρισης των δασών και τον ρόλο των επενδύσεων στην επιδίωξη του στόχου αυτού. Κατά συνέπεια, κάθε μέρος διευκολύνει τις επενδύσεις κατά τρόπο που συνάδει με τη διατήρηση και τη βιώσιμη διαχείριση των δασών.
6. Τα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της διατήρησης και της βιώσιμης διαχείρισης των θαλάσσιων βιολογικών πόρων και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, καθώς και τον ρόλο των επενδύσεων στην επιδίωξη των στόχων αυτών. Κατά συνέπεια, κάθε μέρος διευκολύνει τις επενδύσεις κατά τρόπο που συνάδει με τη διατήρηση και τη βιώσιμη διαχείριση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων.

Εταιρική κοινωνική ευθύνη και υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της εφαρμογής της δέουσας επιμέλειας από τους επενδυτές για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση δυσμενών επιπτώσεων, όπως για το περιβάλλον και τις συνθήκες εργασίας, στις δραστηριότητές τους, στις αλυσίδες εφοδιασμού τους και σε άλλες επιχειρηματικές σχέσεις.
2. Τα μέρη προωθούν την υιοθέτηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης ή των υπεύθυνων επιχειρηματικών πρακτικών από τις επιχειρήσεις και τους επενδυτές με σκοπό τη συμβολή στη βιώσιμη ανάπτυξη και στις υπεύθυνες επενδύσεις.
3. Τα μέρη υποστηρίζουν τη διάδοση και τη χρήση σχετικών διεθνώς συμφωνημένων πράξεων που έχουν εγκριθεί ή υποστηρίζονται από αυτά, όπως οι κατευθυντήριες αρχές των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, το Οικουμενικό Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών, η τριμερής δήλωση αρχών της ΔΟΕ σχετικά με τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική πολιτική, οι κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις του 2011 και οι σχετικές κατευθυντήριες γραμμές δέουσας επιμέλειας.
4. Τα μέρη ανταλλάσσουν πληροφορίες και βέλτιστες πρακτικές για θέματα που καλύπτονται από το παρόν άρθρο, μεταξύ άλλων, σχετικά με πιθανούς τρόπους διευκόλυνσης της υιοθέτησης της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, των υπεύθυνων πρακτικών και της υποβολής εκθέσεων από τις επιχειρήσεις και τους επενδυτές, στο πλαίσιο της επιτροπής διευκόλυνσης των επενδύσεων. Για τον σκοπό αυτόν, η επιτροπή διατηρεί στενή επαφή με σχετικούς διεθνείς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης ή της υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς.

Επενδύσεις και ισότητα των φύλων

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν ότι οι συμπεριληπτικές επενδυτικές πολιτικές μπορούν να συμβάλουν στην προαγωγή της οικονομικής ενδυνάμωσης των γυναικών και της ισότητας των φύλων, σύμφωνα με τον στόχο βιώσιμης ανάπτυξης 5 της Ατζέντας των Ηνωμένων Εθνών για το 2030. Αναγνωρίζουν τη σημαντική συμβολή των γυναικών στην οικονομική ανάπτυξη μέσω της συμμετοχής τους στην οικονομική δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων. Τα μέρη υπογραμμίζουν την πρόθεσή τους να εφαρμόσουν την παρούσα συμφωνία κατά τρόπο που να προωθεί και να ενισχύει την ισότητα των φύλων.

2. Τα μέρη εργάζονται από κοινού, σε διμερές επίπεδο και σε σχετικά φόρουμ, κατά περίπτωση, για την ενίσχυση της συνεργασίας τους όσον αφορά τις επενδυτικές πτυχές των πολιτικών και των μέτρων για την ισότητα των φύλων, μεταξύ άλλων, με δραστηριότητες οι οποίες σχεδιάζονται με στόχο τη βελτίωση των ικανοτήτων και των συνθηκών των γυναικών, συμπεριλαμβανομένων των εργαζόμενων και επιχειρηματιών γυναικών, ώστε να έχουν πρόσβαση στις ευκαιρίες που δημιουργεί η παρούσα συμφωνία και να επωφελούνται από αυτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΑΠΟΦΥΓΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΑΡΘΡΟ 36

Διαβουλεύσεις

1. Τα μέρη καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να επιλύσουν οποιαδήποτε διαφορά ανακύψει μεταξύ τους σχετικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας μέσω διαβουλεύσεων που διεξάγονται καλή τη πίστει και με στόχο την επίτευξη αμοιβαία αποδεκτής λύσης, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία.
2. Ένα μέρος ζητεί τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων μέσω γραπτού αιτήματος το οποίο επιδίδεται στο άλλο μέρος, προσδιορίζοντας τα επίμαχα μέτρα και τις υποχρεώσεις βάσει της παρούσας συμφωνίας που θεωρεί ότι το άλλο μέρος έχει παραβεί.
3. Το μέρος στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα για διαβουλεύσεις απαντά στο αίτημα εντός 10 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης του αιτήματος.

Εκτός εάν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά, οι διαβουλεύσεις διεξάγονται το αργότερο εντός 30 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης του αιτήματος και πραγματοποιούνται στο έδαφος του μέρους στο οποίο έχει υποβληθεί το αίτημα.

4. Κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων, κάθε μέρος παρέχει επαρκή στοιχεία ως προς τα πραγματικά περιστατικά, ώστε να είναι δυνατή η ολοκληρωμένη εξέταση του τρόπου με τον οποίο το επίμαχο μέτρο θα μπορούσε να συνιστά αθέτηση των σχετικών υποχρεώσεων βάσει της παρούσας συμφωνίας.

Κάθε μέρος καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να διασφαλίσει τη συμμετοχή προσωπικού των αρμόδιων κρατικών αρχών του το οποίο διαθέτει εμπειρογνώσια στο ζήτημα που αποτελεί αντικείμενο των διαβουλεύσεων.

5. Στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων για θέματα που σχετίζονται με τις πολυμερείς περιβαλλοντικές ή εργασιακές συμφωνίες ή πράξεις που αναφέρονται στην παρούσα συμφωνία, τα μέρη λαμβάνουν υπόψη πληροφορίες από τη ΔΟΕ ή σχετικούς φορείς ή οργανισμούς που έχουν συσταθεί βάσει πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών, ώστε να προωθείται η συνοχή μεταξύ των εργασιών των μερών και των εν λόγω φορέων ή οργανισμών. Κατά περίπτωση, τα μέρη ζητούν τη συμβουλή αυτών των φορέων ή οργανισμών ή οποιουδήποτε άλλου εμπειρογνώμονα ή φορέα κρίνουν ενδεδειγμένο.

6. Κάθε μέρος μπορεί να ζητήσει, κατά περίπτωση, την άποψη της κοινωνίας των πολιτών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 46.

7. Οι διαβουλεύσεις, και ιδίως όλες οι πληροφορίες που γνωστοποιούνται και οι θέσεις που υποστηρίζονται από τα μέρη κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων, είναι εμπιστευτικές.

ΑΡΘΡΟ 37

Αμοιβαία αποδεκτές λύσεις

1. Τα μέρη μπορούν ανά πάσα στιγμή να καταλήξουν σε αμοιβαία αποδεκτή λύση όσον αφορά οποιαδήποτε διαφορά που αναφέρεται στο άρθρο 36.
2. Κάθε μέρος θεσπίζει τα μέτρα που είναι αναγκαία για την υλοποίηση της αμοιβαία αποδεκτής λύσης. Εάν δεν είναι δυνατή η άμεση υλοποίηση, τα μέρη συμφωνούν σχετικά με εύλογη προθεσμία για την υλοποίησή της.
3. Το αργότερο έως τη λήξη της συμφωνηθείσας προθεσμίας που αναφέρεται στην παράγραφο 2, το μέρος που προβαίνει στην υλοποίηση ενημερώνει γραπτώς το άλλο μέρος για κάθε μέτρο που έχει θεσπίσει με σκοπό την υλοποίηση της αμοιβαία αποδεκτής λύσης.
4. Εάν τα μέρη αδυνατούν να καταλήξουν σε αμοιβαία αποδεκτή λύση εντός 120 ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος για διαβουλεύσεις ή εάν η αμοιβαία αποδεκτή λύση δεν υλοποιηθεί εντός της προθεσμίας που αναφέρεται στην παράγραφο 2, το μέρος που ζήτησε διαβουλεύσεις βάσει του άρθρου 36 μπορεί να ζητήσει την προσφυγή σε διαιτησία μεταξύ κρατών για την επίλυση της διαφοράς. Το μέρος στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα διαιτησίας αποδέχεται ή απορρίπτει το εν λόγω αίτημα εντός 30 ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος. Ελλείψει απάντησης, το αίτημα θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

Διαιτησία

1. Τα μέρη καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να συμφωνήσουν σχετικά με τη σύνθεση της επιτροπής διαιτησίας. Εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία εντός 30 ημερών από την αποδοχή του αιτήματος διαιτησίας σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 4, κάθε μέρος ορίζει διαιτητή εντός 30 επιπλέον ημερών.

Οι διαιτητές που ορίζονται από τα μέρη ορίζουν από κοινού τον πρόεδρο της επιτροπής, ο οποίος δεν έχει την ιθαγένεια κανενός από τα μέρη.

2. Η επιτροπή διαιτησίας προβαίνει σε αντικειμενική αξιολόγηση του θέματος που επιλαμβάνεται. Εκτός εάν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά, η επιτροπή διαιτησίας καθορίζει τους εφαρμοστέους διαδικαστικούς κανόνες.

3. Εάν η επιτροπή διαιτησίας καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το επίμαχο μέτρο δεν συνάδει με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, το μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο για να συμμορφωθεί αμέσως.

4. Σε περίπτωση που το αίτημα διαιτησίας απορριφθεί από το μέρος στο οποίο υποβλήθηκε το αίτημα διαιτησίας ή σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την έκθεση της επιτροπής, το μέρος που ζήτησε τη διαιτησία μπορεί να θεσπίσει μέτρα στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας τα οποία να είναι αναλογικά προς τη μη εκπλήρωση των συγκεκριμένων υποχρεώσεων.

ΑΡΘΡΟ 39

Διαφάνεια

Κάθε μέρος δημοσιοποιεί αμέσως:

- α) το αίτημα για διαβουλεύσεις σύμφωνα με το άρθρο 36·
- β) την αμοιβαία αποδεκτή λύση σύμφωνα με το άρθρο 37· και
- γ) τα μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 38.

ΑΡΘΡΟ 40

Προθεσμίες

1. Όλες οι προθεσμίες που καθορίζονται στο παρόν κεφάλαιο υπολογίζονται σε ημερολογιακές ημέρες από την ημέρα που έπεται της πράξης την οποία αφορούν, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά.
2. Κάθε προθεσμία που καθορίζεται στο παρόν κεφάλαιο μπορεί να τροποποιείται με αμοιβαία συμφωνία των μερών.

Διαδικασία διαμεσολάβησης

1. Κάθε μέρος δύναται ανά πάσα στιγμή να υποβάλει αίτημα για την έναρξη διαδικασίας διαμεσολάβησης σχετικά με οποιοδήποτε μέτρο λαμβάνεται από ένα μέρος και φέρεται να επηρεάζει δυσμενώς τις επενδύσεις μεταξύ των μερών.
2. Η διαδικασία διαμεσολάβησης μπορεί να κινηθεί μόνο με αμοιβαία συμφωνία των μερών προκειμένου να διερευνηθούν λύσεις οι οποίες θα είναι αμοιβαία αποδεκτές και να εξεταστούν τυχόν συμβουλές και προτεινόμενες λύσεις από διαμεσολαβητή που έχουν ορίσει τα μέρη.
3. Τα μέρη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να καταλήξουν σε αμοιβαία αποδεκτή λύση εντός 60 ημερών από την ημερομηνία ορισμού του διαμεσολαβητή.
4. Εκτός εάν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά, όλα τα στάδια της διαδικασίας διαμεσολάβησης, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμβουλών ή προτεινόμενων λύσεων, είναι εμπιστευτικά. Τα μέρη μπορούν να δημοσιοποιήσουν το γεγονός ότι διεξάγεται διαμεσολάβηση.
5. Η διαδικασία διαμεσολάβησης δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών βάσει των άρθρων 36 και 38 ή στο πλαίσιο διαδικασιών επίλυσης διαφορών δυνάμει οποιασδήποτε άλλης συμφωνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 42

Τεχνική βοήθεια και ανάπτυξη ικανοτήτων για τη διευκόλυνση των επενδύσεων

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της τεχνικής βοήθειας και της ανάπτυξης ικανοτήτων και δεσμεύονται να συνεργαστούν για την ενίσχυση του επενδυτικού κλίματος στην Ανγκόλα και τη στήριξη της εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας.
2. Οι δραστηριότητες αυτές ασκούνται στο πλαίσιο των κανόνων και των σχετικών διαδικασιών της συνεργασίας και των πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη.
3. Τα αιτήματα παροχής βοήθειας θα πρέπει να βασίζονται στις ανάγκες που έχουν προσδιοριστεί και να συνάδουν με τις εγχώριες μεταρρυθμίσεις για τη διευκόλυνση των επενδύσεων. Η βοήθεια υπόκειται σε αμοιβαία αποδεκτούς όρους και προϋποθέσεις.
4. Στο πλαίσιο της επιτροπής διευκόλυνσης των επενδύσεων, τα μέρη:
  - α) ανταλλάσσουν πληροφορίες και εξετάζουν την πρόοδο σχετικά με την τεχνική βοήθεια και την υποστήριξη για την ανάπτυξη ικανοτήτων όσον αφορά την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας· και
  - β) προσδιορίζουν τις ανάγκες για τεχνική βοήθεια και ανάπτυξη ικανοτήτων.

ΑΡΘΡΟ 43

Επιτροπή διευκόλυνσης των επενδύσεων

1. Για να εξασφαλίσουν την ορθή και αποτελεσματική λειτουργία της παρούσας συμφωνίας, τα μέρη συγκροτούν επιτροπή διευκόλυνσης των επενδύσεων, η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους και των δύο μερών.
2. Η επιτροπή διευκόλυνσης των επενδύσεων πραγματοποιεί την πρώτη της συνεδρίαση το αργότερο εντός έξι μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Στη συνέχεια, η επιτροπή διευκόλυνσης των επενδύσεων συνεδριάζει σε ετήσια βάση, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά από τους εκπροσώπους των μερών, ή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε από τα μέρη.
3. Οι συνεδριάσεις της επιτροπής διευκόλυνσης των επενδύσεων πραγματοποιούνται στην Ένωση ή στην Ανγκόλα εκ περιτροπής, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά από τους εκπροσώπους των μερών. Η επιτροπή διευκόλυνσης των επενδύσεων μπορεί να συνεδριάζει με αυτοπρόσωπη παρουσία των μελών ή με άλλα κατάλληλα μέσα επικοινωνίας, όπως έχει συμφωνηθεί από τους εκπροσώπους των μερών.
4. Η προεδρία της επιτροπής διευκόλυνσης των επενδύσεων ασκείται από κοινού, για την Ανγκόλα, από τον υπουργό Οικονομίας και Σχεδιασμού και τον υπουργό Βιομηχανίας και Εμπορίου, και, για την Ένωση, από το αρμόδιο για το εμπόριο μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή τους αντίστοιχους εντολοδόχους τους.

Καθήκοντα της επιτροπής διευκόλυνσης των επενδύσεων

1. Η επιτροπή διευκόλυνσης των επενδύσεων:
  - α) μελετά τρόπους για περαιτέρω ενίσχυση των επενδυτικών σχέσεων μεταξύ των μερών·
  - β) επιβλέπει και διευκολύνει την υλοποίηση και την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και προάγει τους γενικούς της στόχους·
  - γ) αναλαμβάνει την αναζήτηση κατάλληλων τρόπων και μεθόδων για την πρόληψη ή την επίλυση προβλημάτων που ενδέχεται να ανακύψουν σε τομείς οι οποίοι καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία ή για την επίλυση διαφορών που ενδέχεται να προκύψουν όσον αφορά την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας·
  - δ) εξετάζει κάθε άλλο επίμαχο ζήτημα σχετικό με τομέα ο οποίος καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία, που τυχόν θα συμφωνήσουν οι εκπρόσωποι των μερών·
  - ε) εξετάζει τα υπό εξέλιξη ερωτήματα που αναφέρονται στο άρθρο 22 και τα αιτήματα παροχής διοικητικής συνδρομής· και
  - στ) συζητά πιθανές βελτιώσεις της παρούσας συμφωνίας, με βάση κυρίως την πείρα και τις εξελίξεις σε άλλα διεθνή φόρουμ και στο πλαίσιο άλλων συμφωνιών που έχουν συναφθεί από τα μέρη.

2. Η επιτροπή διευκόλυνσης των επενδύσεων, κατά την πρώτη της συνεδρίαση, θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

ΑΡΘΡΟ 45

Αποφάσεις και συστάσεις της επιτροπής διευκόλυνσης των επενδύσεων

1. Με σκοπό την επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας, στις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία, η επιτροπή διευκόλυνσης των επενδύσεων έχει την εξουσία να λαμβάνει αποφάσεις. Οι εν λόγω αποφάσεις είναι δεσμευτικές για τα μέρη. Τα μέρη θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή των εν λόγω αποφάσεων.

2. Για την επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας, η επιτροπή διευκόλυνσης των επενδύσεων μπορεί να διατυπώνει κατάλληλες συστάσεις για όλα τα θέματα που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία.

3. Η επιτροπή διευκόλυνσης των επενδύσεων λαμβάνει τις αποφάσεις της και διατυπώνει τις συστάσεις της με συναίνεση.

Διάλογος με την κοινωνία των πολιτών

1. Τα μέρη οργανώνουν διάλογο με την κοινωνία των πολιτών (καλούμενο στο εξής «διάλογος») για να συζητήσουν την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας.
2. Τα μέρη προωθούν την ισόρροπη εκπροσώπηση των σχετικών συμφεροντούχων στον διάλογο, συμπεριλαμβανομένων μη κυβερνητικών οργανώσεων, επιχειρηματικών οργανώσεων και οργανώσεων εργοδοτών, καθώς και συνδικαλιστικών οργανώσεων, που δραστηριοποιούνται σε θέματα οικονομίας, κοινωνίας, βιώσιμης ανάπτυξης, περιβάλλοντος και άλλα θέματα.
3. Ο διάλογος διεξάγεται σε ετήσια βάση, σε συνδυασμό με τη συνεδρίαση της επιτροπής διευκόλυνσης των επενδύσεων, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά από τα μέρη.
4. Για τους σκοπούς του διαλόγου, τα μέρη παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας.

Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται κατά τη διάρκεια του διαλόγου μπορούν να υποβάλλονται στην επιτροπή διευκόλυνσης των επενδύσεων και να τίθενται στη διάθεση του κοινού.

5. Τα μέρη μπορούν να επιλέξουν να οργανώσουν τον διάλογο μέσω των υφιστάμενων μηχανισμών που έχουν θεσπίσει τα μέρη για τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, κατά περίπτωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 47

Γενικές εξαιρέσεις

Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να εμποδίζει οποιοδήποτε από τα μέρη να θεσπίζει ή να επιβάλλει μέτρα:

- α) αναγκαία για την προστασία της δημόσιας ασφάλειας ή των χρηστών ηθών ή τη διατήρηση της δημόσιας τάξης¹.
- β) αναγκαία για την προστασία της ζωής ή της υγείας του ανθρώπου, των ζώων ή των φυτών.
- γ) αναγκαία για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν:
  - ι) την πρόληψη δόλιων και απατηλών πρακτικών ή την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της αθέτησης συμβάσεων.

---

¹ Η επίκληση των εξαιρέσεων για λόγους δημόσιας ασφάλειας και δημόσιας τάξης είναι δυνατή μόνον όταν υπάρχει πραγματική και επαρκώς σοβαρή απειλή για θεμελιώδη συμφέροντα της κοινωνίας.

- ii) την προστασία της ιδιωτικής ζωής των ατόμων, όσον αφορά την επεξεργασία και τη διάδοση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και την προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα ατομικών αρχείων και λογαριασμών·
- iii) την ασφάλεια.

ΑΡΘΡΟ 48

Εξαιρέσεις για λόγους ασφάλειας

Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να:

- α) υποχρεώνει τα μέρη να παράσχουν οποιαδήποτε πληροφορία, τη γνωστοποίηση της οποίας θεωρούν αντίθετη προς τα ουσιώδη συμφέροντα ασφάλειάς τους· ή
- β) εμποδίζει τα μέρη να λαμβάνουν οποιαδήποτε μέτρα κρίνουν αναγκαία για την προστασία των θεμελιωδών συμφερόντων ασφάλειάς τους και τα οποία:
  - i) συνδέονται με την παραγωγή ή τη διακίνηση όπλων, πυρομαχικών και πολεμικού υλικού, καθώς και με τη διακίνηση και το εμπόριο άλλων αγαθών, υλικών, υπηρεσιών και τεχνολογίας και με οικονομικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται άμεσα ή έμμεσα με σκοπό τον εφοδιασμό στρατιωτικών εγκαταστάσεων·

- ii) αφορούν σχάσιμα και συντήξιμα υλικά ή υλικά από τα οποία αυτά παράγονται· ή
  - iii) λαμβάνονται σε καιρό πολέμου ή άλλης έκτακτης κατάστασης στις διεθνείς σχέσεις· ή
- γ) εμποδίζει τα μέρη να λαμβάνουν οποιαδήποτε μέτρα στο πλαίσιο των υποχρεώσεων που τους αναλογούν για τη διαφύλαξη της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας βάσει του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

ΑΡΘΡΟ 49

Σχέσεις με τη συμφωνία της Κοτονού

Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να εμποδίζει οποιοδήποτε από τα μέρη να θεσπίζει κατάλληλα μέτρα δυνάμει της συμφωνίας της Κοτονού.

ΑΡΘΡΟ 50

Διάρκεια

Η παρούσα συμφωνία συνάπτεται για περίοδο 20 ετών, με δυνατότητα αυτόματης ανανέωσης για ίσα και διαδοχικά χρονικά διαστήματα.

ΑΡΘΡΟ 51

Καταγγελία

1. Οποιοδήποτε από τα μέρη μπορεί να κοινοποιεί γραπτώς στο άλλο μέρος της παρούσας συμφωνίας την πρόθεσή του να καταγγείλει την παρούσα συμφωνία. Κοινοποίηση προς την Ένωση αποστέλλεται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κοινοποίηση προς την Αγγκόλα αποστέλλεται στο Υπουργείο Εξωτερικών, στον Εθνικό Διευθυντή Διεθνούς Συνεργασίας.

2. Η καταγγελία της παρούσας συμφωνίας αρχίζει να παράγει αποτελέσματα έξι μήνες μετά την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 από το άλλο μέρος.

ΑΡΘΡΟ 52

Εδαφική εφαρμογή

1. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται:
  - α) όσον αφορά την Ένωση, στα εδάφη στα οποία εφαρμόζονται η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και υπό τους όρους που προβλέπονται στις εν λόγω Συνθήκες, και

β) όσον αφορά την Αγκόλα, στα εδάφη στα οποία η Αγκόλα ασκεί κυριαρχία ή κυριαρχικά δικαιώματα σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και το εσωτερικό της δίκαιο, στα οποία περιλαμβάνονται τα χερσαία εδάφη, τα εσωτερικά ύδατα, τα χωρικά ύδατα και ο υπερκείμενος εναέριος χώρος, καθώς και οι θαλάσσιες περιοχές που γειτνιάζουν με τα χωρικά ύδατα, συμπεριλαμβανομένου του θαλάσσιου πυθμένα, της υφαλοκρηπίδας και του αντίστοιχου υπεδάφους.

2. Οι αναφορές στον όρο «έδαφος» στην παρούσα συμφωνία νοούνται με την έννοια της παραγράφου 1.

3. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι οι αναφορές στο διεθνές δίκαιο στο παρόν άρθρο περιλαμβάνουν ιδίως τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, η οποία συνάφθηκε στο Μοντέγκο Μπέι στις 10 Δεκεμβρίου 1982. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ εσωτερικού και διεθνούς δικαίου, υπερισχύει το τελευταίο.

ΑΡΘΡΟ 53

Τροποποιήσεις

Τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν γραπτώς για την τροποποίηση της παρούσας συμφωνίας. Οι τροποποιήσεις αρχίζουν να ισχύουν σύμφωνα με το άρθρο 57.

ΑΡΘΡΟ 54

Προσχώρηση νέων κρατών μελών στην Ευρωπαϊκή Ένωση

1. Η Ένωση ενημερώνει την Αγγκόλα για κάθε αίτημα προσχώρησης που υποβάλλεται από τρίτη χώρα που επιθυμεί να γίνει κράτος μέλος της Ένωσης.
2. Η Ένωση κοινοποιεί στην Αγγκόλα την έναρξη ισχύος οποιασδήποτε συνθήκης σχετικά με την προσχώρηση τρίτης χώρας στην Ένωση.

ΑΡΘΡΟ 55

Δικαιώματα και υποχρεώσεις βάσει της παρούσας συμφωνίας

Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να παρέχει δικαιώματα ή να επιβάλλει υποχρεώσεις σε πρόσωπα, πλην εκείνων που δημιουργούνται μεταξύ των μερών βάσει του δημόσιου διεθνούς δικαίου, ούτε να επιτρέπει την άμεση επίκληση της παρούσας συμφωνίας στην εγχώρια έννομη τάξη των μερών.

ΑΡΘΡΟ 56

Αναφορές σε νομοθεσία και άλλες συμφωνίες

1. Όταν γίνεται αναφορά σε νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις ενός μέρους, οι εν λόγω νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις θεωρείται ότι περιλαμβάνουν τις τροποποιήσεις τους, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά.
2. Όταν στην παρούσα συμφωνία αναφέρονται ή ενσωματώνονται διεθνείς συμφωνίες, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, θεωρείται ότι περιλαμβάνονται οι τροποποιήσεις τους ή διάδοχες συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ και για τα δύο μέρη κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας ή στη συνέχεια. Εάν προκύψει ζήτημα υλοποίησης ή εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας ως απόρροια των εν λόγω τροποποιήσεων ή διάδοχων συμφωνιών, τα μέρη μπορούν, κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε από αυτά, να διαβουλευτούν μεταξύ τους με σκοπό την εξεύρεση αμοιβαία ικανοποιητικής λύσης.

ΑΡΘΡΟ 57

Έναρξη ισχύος

1. Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την πρώτη μέρα του δεύτερου μήνα που έπεται της ημερομηνίας κατά την οποία τα Μέρη ανταλλάσσουν γραπτές κοινοποιήσεις με τις οποίες βεβαιώνουν ότι έχουν ολοκληρώσει τις αντίστοιχες εσωτερικές απαιτήσεις και διαδικασίες τους για την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

2. Οι γραπτές κοινοποιήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αποστέλλονται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο Υπουργείο Εξωτερικών της Αγκόλας, στον Εθνικό Διευθυντή Διεθνούς Συνεργασίας.

ΑΡΘΡΟ 58

Γλώσσες και αυθεντικά κείμενα

Η παρούσα συμφωνία συντάσσεται σε δύο αντίτυπα στην αγγλική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, εσθονική, ιρλανδική, ισπανική, ιταλική, κροατική, λετονική, λιθουανική, μαλτεζική, ολλανδική, ουγγρική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, σλοβακική, σλοβενική, σουηδική, τσεχική και φινλανδική γλώσσα και όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογράφοντες πληρεξούσιοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν την παρούσα συμφωνία.

..., ...

Για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

Για τη Δημοκρατία της Αγκόλας